

Kujataamiu

Nutaaq

Uk./Årg. 32 nr. 23

28. november 2019

www.kujataamiu.gl • mail: kujataamiu@gmail.com

Ass.: Gert Hansen

grønlands
rejsebureau

**Angalanissat tulleeq
Nunatta Angalatitsiviani
inniminneruk.**

Nunatta Angalatitsivia
Qaqortumi angalatitsiviit.

**Bestil din rejse
hos Grønlands
Rejsebureau.**

Vi er dit lokale
rejsebureau i Qaqortoq.

Sanatorievej B-1362 • 3920 Qaqortoq • Tlf. 70 11 07 • www.greenland-travel.gl
qaqortoq@greenland-travel.gl • Ammasarfiit/Åbningstider: Ataa./Man - Tall./Fre. 10.00 - 16.00

Åbningstider
Mandag-fredag 7.00-17.00 • Lørdag 8.00-12.00

Det professionelle byggemarked

Permagreen Grønland A/S

- Tømrerarbejde
- Glarmester
- Låseservice
- Malerarbejde
- Transport
- VVS-arbejde

Tlf. 64 20 94 - Mobil 52 96 57

e-mail: qaqortoq@permagreen.gl

Mestervej B-1328 • 3920 Qaqortoq

KA Auto ApS - så kører det bare.....

Service og reparation af alle bilmærker

**Biltilsætning af olie og vand
asfalt og asfalter**

Kilaalap Aqqutaa B.1616 • Tlf. 64 24 08 • Mobil 53 24 18 • mail: benny@ka.gl • www.ka.gl

Brugseni app-i atorlugu iluanaarutissarpassuit

Divi Plussi-t katersukkatit takukkit pisinermullu
uppernarsaatitit malinnaavigalugit.

Kæmpe fordele med Brugseni app'en

Se din opsparede Divi Plussi og
hold styr på dine kvitteringer.

www.brugseni.gl/app

Ataatsimoortumik tapiissutit:

Borgmesterit isumaqatigiissummut atsiorusunnigillat

KOMMUNEQARFIK SERMERSOOQ

Avannaata
Kommunia

QAASUITSUP
KOMMUNIA

KOMMUNE KUJALLEQ

Nunami borgmesterit ataatsimoortumik tapiissutitut tunngatillugu ingerlatsisimaneq naammaginninngilluinnaramikku, isumaqatigiissummut atsiorumannigillat. Vittus Qujaukitsoq borgmesterinit tallimaasunit taamatut nalunaarutiseqqammerpoq.

Nunami borgmesterit Vittus Qujaukitsorlu isumaqagiinniluinnarput. Tamatuma malitsigisaanik aappaagumut ataatsimoortumik tapiissutissat pillugit isumaqatigiissut ataatsimut atsiorneqarsimannigilaq.

Novembarip aqqarnani borgmesterit ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiissummik piaarnerpaamik atsi-oqquneqarsimapput. Taamaaliorusussimannigillalli, allakkami borgmesterit peqatigiillutik novembarip 15-iani Vittus Qujaukitsumut nassiussimasaanni aamma tamanna takuneqarsinnaavoq.

Peqataatinneqarsimanniginneq

- Kommunninit akuersarneqarsinnaannigilaq, Naalakker-

suisut kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit tunngaviisugut sipaaruteqarfiginiarlugit aalajangeqqissimanerat, tassa tassunga tunngatillugu ingerlatsinermi kommunit siusinnerusuklut ilaatinngivillugit.

- Kommunit aamma eqqarsarnartoqartinneqarpoq, Namminersorlutik Oqartussat ingerlaqarfii annertuut, peqqinnisaqarfik, ilaatigut sipaarniarfiginagu, kommunit ingerlataqarfii annertuut, atuarfiit isumaginnittoqarfiillu sipaarniarfigineqarnerat. Sipaartiginiakkat taama ittut soorunami innuttaasunik kiffartuussinermut sunniuteqassapput, borgmesterit allapput.

Siumut borgmesteriutitaat pingasut aamma IA-p borgmesteriutitaat marlukk isumaqarput, ataatsimoortumik tapiissutit ikilisinneqarniartillugit "kommunit aningaasartuutigisartagaannik apparsaaniarluni" suliniuteqartoqarnissaa susasaqartut isumaqatigiissutigisariaqaraat.

kujataamiu

Nutaq

Naqiterisoq / Udgives af:

Q-offset

Box 378 • 3920 Qaqortoq

Tlf. 64 29 69 • Mob. 49 44 60

e-mail: kujataamiu@gmail.com

www.kujataamiu.gl

Akisussaalluni aaqqissuisoq / Ansvarshavende redaktør:

Ib Benjaminsen

Ilioqqarneqarnera naqiterneqarneralu / Tryk og layout:

Q-offset v/Ib Benjaminsen

Tunniussiffissaq kingulleq:

Sidste frist for indlevering:

5. december 2019

Normu tulleg saqqummeqqissaaq:

Næste nummer udkommer igen:

12. december 2019

Namminersorlutik

Oqartussanit peqqussutit

- 2020-mut ataatsimoortumik tapiissutissatut isumaqatigiissutit ingerlanneqarnera naammaginangitsutut, susassaqartullu akornanni isumaqatiginninniar-nissamut sanilliullugu Namminersorlutik Oqartussat peqqus-suteqartarnerat naammaginangit-sutut kommunit misigisimavaat. Borgmesterit taamaammat ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiissuteqarnissamut peqqussutit nassiunneqarsimasut tusaatissatut tiguaat, isumaqatigiissulli atsiorusunngilaat, Vittus Qujaukitsumut allakkami taman-na erseqqissaassutigineqarpoq.

Borgmesterit missingersuutitigut suleqatigiinnissamik Namminersorlutik Oqartussanut isumaqatigiissut nutarteru-suppaat.

- Kommuninit naatsorsuutigineqarpoq, missingersuutit pillugit suleqwatigiinnissamik isumaqatigiissut nutaaq 2020-mi februarip qaammataata naannginneranerani naammasis-sillugu suliarineqareersimanissaa. Aamma missingersuutit pillugit suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut ataatsimoortu-mik tapiissutit pillugit isumaqatiginninniar-nissamut malitta-

risassanik erseqqissunik imaqartariaqarpoq, taasunga ilanngullugu ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiis-sutissap qaqugukkut naammassineqareersimanissaa erseq-qissumik ullulernerqartariaqarpoq, nunami borgmesterit tal-limat taamatut kissaateqarput.

- Kommuninit piumasarineqarniarpoq, 2021-mut kingusin-nerusumullu ataatsimoortumik tapiissutissat pillugit isuma-qatiginninniarnerit ukiup siuliani juunip 15-iat nallertinnagu naammassillugit isumaqatigiissutigineqartarnissaat, Kiista P. Isaksen, Charlotte Ludvigsen, Ane Hansen, Palle Jerimias-sen aamma Malik Berthelsen allapput.

Ukiornissaanut piareersimavit?

Novemberimi decemberimilu qamuteralassinissamut
taarsigassarsigit aningaasanillu sipaagaqarlutit

Novemberimi decemberimilu qamuteralassinissamut taarsigassarsianik pilersitsigit, taava pilersitsiner-mi akiliummik aamma uppenarsaammut akiliummik akilissanngilatit.

Uatsinnut sillimaniarneq pingaartorujussuuvoq. Taamaattumillu qamuteralammik taarsigassarsiner-mi trackerimik aamma taarsigassarsiner-mi ilaasinnaavoq.

Er du klar til vinteren?

Lån til en snescooter i november og december og spar penge

Opret dit snescooterlån i november og december og slip for stiftelsesprovision og dokumentgebyr.

Hos GrønlandsBANKEN sætter vi sikkerheden i højsædet.
Derfor kan snescooterlånet også indeholde lån til en tracker.

 GrønlandsBANKEN

www.banken.gl · Tlf. 701234

*Oqumaveeqqussinermut ataqatigiit taamaallaat pisortatigoortumik akiliummik akilissaatit.

**Du betaler kun de offentlige afgifter i forbindelse med etablering af pant.

Cigaretter, alkohol, sukker, chokolade og slik er blevet dyrere

Få timer efter at finansloven blev præsenteret mandag, vedtog Inatsisartut nye afgifter ved en hastebehandling. Afgifterne skal nemlig lukke hul i finansloven.

Sidste uge blev prisen på en pakke med 20 cigaretter fire kroner og 40 øre dyrere.

En pose sukker på et kilo bliver fire kroner og 31 øre dyrere, og afgiften på chokolade og slik stiger med fem kroner per kilo.

Alkohol bliver også dyrere. Hvor meget afhænger dog af hvor meget alkohol, der er per liter i den flaske, man køber.

En håndbajer på 33 centiliter vil blive cirka 66 øre dyrere.

Der indføres også en ny afgift på plastikposer, hvor en bærepose på under fem liter får en afgift på to kroner, mens større plastikposer får en afgift på tre kroner.

Det sker, fordi koalitionen vil hæve afgifterne på blandt andet cigaretter, alkohol og chokolade. Det skal gøre os sundere og være med til at lukke et gabende hul i finansloven, der blev fremlagt kort efter, at den blev underskrevet

af koalitionen og støttepartiet Demokraterne mandag.

De nye afgifter vil især over de fattigste her i landet, mener Inuit Ataqatigiits og Partii Naleraqs medlemmer af Finans- og Skatteudvalget.

Opposition: Forslaget vil ramme socialt skævt

I alt skal afgiftspakken hente omkring 182 millioner kroner i de næste fire år, og de to partier peger på, at de penge hovedsageligt vil blive hentet fra almindelige borgere.

- De fremsatte forslag vil ramme socialt skævt, skriver Partii Naleraq og Inuit Ataqatigiit i en mindretalsudtalelse fra Finans- og Skatteudvalget.

Partierne undrer sig også over, at Naalakkersuisut vil hæve afgifter på de varer samtidig med, at selskabsskatten sænkes.

- Vi vil ikke hente flere penge fra borgerne lommer. Priserne er høje nok i forvejen, lød det blandt andet fra Parti Naleraqs Jens Napaattooq under behandlingen af forslaget.

Martinussen: Det hænger ikke sammen

Også Atassut og Samarbejdspartiet er utilfredse med afgifterne.

- Man ønsker at indføre et beskæftigelsesfradrag, hvor man så tager pengene igen ved at hæve de her afgifter. Det hænger jo ikke rigtigt sammen, sagde Tillie Martinussen fra Samarbejdspartiet.

Hun henviser til, at beskæftigelsesfradraget koster cirka 50 millioner kroner om året at indføre. Og afgiftspakken vil tilsvarende indbringe cirka 45 millioner kroner om året.

Naalakkersuisut skriver, at afgifterne skal medvirke til at forbedre sundheden i Grønland, men erkender også, at afgifterne bidrager til, at finansloven hænger sammen.

**Kujataani Asaasoq ApS
Sydgrønlands Rengøring ApS**

Postboks 527, 3920 Qaqortoq

Email: sydel3920@gmail.com • Mobil 49 31 32

**asaqqissaarnek, Sullissilluarnek
- Nuannisarneq Ipiitsoq**

**Proffessionel Rengøring, God Service
- En Ren Fornøjelse**

Bloktilskud:

Borgmestre nægter at underskrive aftale

KOMMUNEQARFIK SERMERSOOQ

Avaniata
Kommunia

QAASUITSUP
KOMMUNIA

Landets borgmestre er så utilfredse med forløbet omkring bloktilskudsaftalen, at man nægter at underskrive en aftale. Den besked har Vittus Qujaukitsoq netop modtaget fra de fem borgmestre.

Der er mere end kold luft mellem landets borgmestre og Vittus Qujaukitsoq. Og det har udløst en hidtil uhørt situation, hvor der ikke foreligger en fælles underskrevet aftale om næste års bloktilskud.

Den 11. november blev borgmestrene bedt om at underskrive bloktilskudsaftalen hurtigst muligt. Det nægter de imidlertid, fremgår det af et brev, som borgmestrene i fælles-

skab har sendt til Vittus Qujaukitsoq den 15. november.

Ingen inddragelse

- Kommunerne finder det uacceptabelt, at Naalakkersuisut igen har valgt at indarbejde en rammebesparelse på bloktilskuddet til kommunerne, uden at kommunerne tidligere i processen er blevet inddraget i forhold til det spørgsmål.

- Kommunerne finder det desuden betænkeligt, at et af Selvstyrets store driftsområder, sundhedsområdet, delvist friholdes, medenskommunernes store driftsområder, skole- og socialområdet ikke friholdes. Sådanne besparelser vil naturligvis gå ud over den borgerrettede service, skriver borgmestrene.

De tre Siumut-borgmestre og to IA-borgmestre mener, at parterne bør være enige om at gennemføre konkrete tiltag, der "reelt kan nedbringe kommunernes udgifter", når bloktilskuddet skal sættes ned.

Diktater fra Selvstyret

- Det er kommunernes oplevelse, at forløbet omkring bloktilskudsaftalen 2020 har været utilfredsstillende og præget af diktater fra Selvstyret, frem for en egentlig forhandling mellem parterne. Borgmestrene tager derfor fremsendte diktat til bloktilskudsafteale til efterretning, men ønsker ikke at underskrive aftalen, understreges det i brevet til Vittus Qujaukitsoq.

Borgmestrene slår til lyd for at få revideret budgetsamarbejdsaftalen med Selvstyret.

- Det er således kommunernes forventning, at en ny budgetsamarbejdsaftale vil kunne være færdigforhandlet inden udgangen af februar måned 2020. Budgetsamarbejdsaftalen bør desuden indeholde klare retningslinjer for bloktilskudsforhandlingerne, herunder en tydelig deadline for hvornår bloktilskudsaftealer skal ligge færdige, lyder ønsket fra landets fem borgmestre.

- Kommunerne vil insistere på at bloktilskudsforhandlingerne for 2021 og fremadrettet, er færdigforhandlet og indgået ikke senere end den 15. juni året før, skriver Kiista P. Isaksen, Charlotte Ludvigsen, Ane Hansen, Palle Jerimiassen og Malik Berthelsen.

Arssarnerit

- elteknik for fremtiden
- Siunissami innaallagisserineq

El-installationer	Sikringsanlæg
Industri-installationer	Patient- og nødkald
Service	Brandalarm anlæg
Skibs-installationer	Maskinelektro
Data-installationer	Termografering
Kommunikation	Hvidevarer
Antenneanlæg	Storkøkkener
Elevatore	Døgnvagt
Belysningssteknik	El butik

Stort udvalg i lamper og hårdehvidevarer

*Qinigassaqarluartooq qullinik errorsiviit
nillataartitsiviit allallu*

Arssarnerit A/S

Jaraatooq B-1305
3920 Qaqortoq
Tlf: 642030
Fax: 642033
www.arssarnerit.gl
qaqortoq@arssarnerit.gl

Qaqortoq afd.

Søren tlf. 494525

Akitsuutit nutaat nioqqutissat allat aksunerulernerannik kinguneqassapput

Mamakujit, imigassat, cigaretit, puussiat, aviisitigullu neqeroorutit akitsuutaasa qaffariaarneqarnerat nioq-qutissat allat akisunerulernerannik kinguneqassaaq. Kalaallit Nunaanni niuertarfiit annersaasa ilaata, Brugsenip erseqqissaatigaa.

Kalaallit Nunaanni innuttaasut naatsorsuutigisariaqarpaat, inuussutissat nalinginnaasut siunissami akisunerulernissaat. Tamatumunnga pissutaavoq, akitsuutit qaffannissaat pillugit inatsissamik suliaqapallassimanerup kinguneranik, Brugsenip nioqqutissat allat akii qaffaangikkunigit, nioq-qutissat ilaasa akiisigut annertuumik annaasaqartussaanera. - Niuernermik ingerlatsineq matumani pineqarpoq, Brugsenimi nittarsaanermut pisortaq Benny Reffeldt Otte Sermitsiaq.AG-mut nassuiaavoq.

Aviisitigut neqeroortutit suliarineqareersimasut
Brugsenip aviisitut ukiup sinneranut neqeroorutit suliarere-ersimavai. Aviisinilu taakkunani neqeroorutit allanngortin-neqassanngillat, tassa akitsuutit qaffaasoqaraluarteq. Brugsenip taakkunatigut annaasassani matussuserniarlugit nioqqutissat allat akii qaffattariaqarpai.

- Peqatigitillugu 2020-mut isumaqatigiissuteqareernikuuvu-gut, ilaatigut neqeroorutit naqitat puussiallu plastikkusut pillugit, taamaammat taakkununga atatillugu allannguini-samut periarfissaqanngilagit, Benny Reffeldt Otte ilisima-titsivoq.

Aviisitigut neqeroorutit naqitat 64 tonsit
Brugseni aviisitigut neqeroorutissanik 64 tonsiusunik ukiu-mut naqiterisitsisarpoq. Aviisitigut neqeroorutitut akitsuutit nutaat taamaallitut Brugsenimut ukiumut immikkut 320.000 koruuninik akeqartalissapput. Iningaasat akinik qaffaanikkut aaneqartussat.

Taassuuma ilisimatsitsissutigaa, puussiaq ataaseq 6 koruu-ninik akeqalissasoq.

- Tupigusuutigaarput, Kalaallit Nunaanni mingutsitsinngin-nerusumik ingerlatsilernissaq nassuiaasiullugu akitsuutit qaffaariaaartoqarnera. Mingutsitsinnginnerusumimmi ingerlatsinissamut peqataarusulluinnaratta arlalitsigut suli-niuteqarsimavugut, ukiullu ingerlanerini assignngitsutit aaqqiissuteqartarsimalluta. Aalajngiinerilli taama ittut, pif-

fissami sivikitsuaqqami sukkasuupilussuarmillu tunngavilersuuteqarluni ingerlanneqartartillugit, periarfissaqanngilluinnarpu-gut siunissamut isumaqati-giissutitsinik nioqqutissanil-lu eqqussugassanik aaqqiis-suteqarnissamut.

Ukiup sinneranut 2020-mullu isumaqatigiissutit siu-sinnerusukkut akitsuusersui-nissamut tunngaviit naaper-torlugit inissinneqareerni-kuupput, nittarsaassinermi pisortaq, aamma Brugs-enimi attaveqatigiinner-mut akisussaasuusoq oqar-poq.

Sydgrønlands El ApS V/ Per Holm Alt I El udføres

Per Holm 49 45 19
Hans Mikaelson 49 46 50
Jørgen Andreassen 49 46 58
Værksted 64 34 81
Fax: 64 19 41

E-mail: sydel3920@gmail.com

Postboks 527 • 3920 Qaqortoq

Naatsiiat marloriaammik amerlanerusut tunineqartut

Naatsiaarniat ukiup siulianut sanilliullugu marloriaammik amerlanerusunik Neqi A/S-imut tunisisimapput.

Ukioq mannami tunisat ukiup siulianut sanilliullugit marloriaammik oqimaassuseqarlutik 100 tons sinneqartut Neqi

A/S-imut tunineqarsimapput.

Tunisilluartut ilagaat Eqluit iluarmioq Ferdinand Egede.
- Tassa uagut ajorinnngilarput, naatsiaanik naatitsisartoq Ferdinand Egede oqarpoq.

Eqluit iluarmit narsaatiminni uani ukioq manna naatsiiat naatitaat siornamut sanilliullugit aamma marloriaammik amerlanerullutik 64 tonsinik oqimaassuseqarput.

Imerterilluartarneq kinguneqarluartoq

Aasaq sialoqarpiassanani kiakkaluaqisoq, Ferdinand Egede kutt naatsiaanik naatitsivigisartakkaminni narsaatini imerterilluartarsimagamik ukioq manna naatitsilluarsimerninnut tamanna pissutaasoraa.

- Tassani imerterilluartarnerput iluaqutigaa. Imerterut ingerlatiinnaavillugu nooqattaartiinnavillugu. Taamaalluta naatsiaanik pissarsiagut naammagisimaarpagut, Ferdinand Egede oqarpoq.

Siorna pissutsit allarluinnaasimapput

Siorna ukioq mannamat sanilliullugu siallernerujussuvoq.
- Siorna siallerpallaarneratigut ilarparujussui iluatsinngitsooramik. Taava aasaq manna maani qanittumi panernerusumi ikkussuigatta.

Ukioq mannalu naatsiiat naatitat siornatigornit allaanerunerat aamma maluginiarneqarpoq.

- Naatsiiat ikkussukagut ukiut siuliinit allaanerugamik. Kangeqartorujussuupput immaqa aasaq manna kiannermik. Siaaraangamik inummilluunniit portunerusarput ilaatigut. Tassa kangeqarpallaarneri taakua kisimik ajornartorsiutaaput paaaniarneq pisarnermiit arriinnerugami.

Qaqortoq VVS-Service ApS

Boks 59 • 3920 Qaqortoq

**Alt i vand, varme og sanitet
samt oliefyrservice**

Fali. 49 41 11

Telefon. . 64 20 77

Fax. 64 26 77

Værksted: Masarsuk B-762

MIO: Børn dækker over forældres svigt

Seksuelle overgreb, vold og svigt, 26 år efter underskrivelsen af børnekonventionen er det stadig hverdagen for alt for mange børn. Og bag de synlige tal gemmer der sig børn, som hver dag overses: børn skjult i mørketallene, siger Børnetalesmanden.

I dag er det børnenes dag. Det er nemlig 30 år siden FN's børnekonvention blev vedtaget. Det skal blandt andet fejres i Katuaq, hvor formand for Naalakkersuisut, Kim Kielsen vil genbekræfte Grønlands forpligtelse til at leve op til konventionen.

Men alt for mange børn har absolut intet at fejre, fastslår børnetalesmand Aviâja Egede Lyng. Alene de officielle sagstaler fra kommuner, rapporter fra tilsynsmyndigheden og politiet taler deres tydelige sprog om, at Grønland her 26 år efter underskrivelsen af børnekonventionen, stadig ikke tilnærmelsesvis sikrer børns rettigheder i det nødvendige omfang.

Mørketal

Og bag de officielle tal gemmer der sig mørketal, hvilket børnetalesmanden har oplevet på sine besøg i 40 byer og bygder i landet.

- Vi er blevet mødt med åbenhed og tillid og talt med mange mennesker, som har delt deres historie med os. En del af de henvendelser vi har modtaget fra børn, har dog været præget af hemmeligholdelse og frygt for konsekvenser. Børn er nogle af de mest tillidsfulde mennesker vi kommer til at møde, siger Aviâja Egede Lyng i en pressemeddelelse.

Hvor mange år skal vi fortsætte som hidtil før hjælpen når disse børn?

- Alle steder gemmer der sig mørketal. Børn der på forskellig vis svigtes. Børn der udsættes for overgreb, fysisk og psykisk vold, og børn der ikke får deres grundlæggende behov og rettigheder opfyldt. Flere børn tør ikke stå frem af frygt for hvilke konsekvenser det vil give. Ikke kun for dem selv, men for deres forældre.

- Børn beskytter deres forældre. Hvor mange år skal vi fortsætte som hidtil før hjælpen når disse børn?

- Jeg har gennem fire år vist, at Grønland ikke lever op til adskillige artikler i FN's børnekonvention. Jeg har beskrevet forhold som er synlige, men også forhold for børn som har brug for hjælp på en anden måde. Børn som har brug for vi ser bag det ydre og hjælper dem, lyder opråbet fra børnetalesmand Aviâja Egede Lyng.

**Qaqortoq-Entrepreneur
forretning ApS**

Kilaalap Aqq 1296
Postboks 420
DK-3920 Qaqortoq

Udfører alt arbejde inden for:

Jordarbejde

Borearbejde & Sprængningsarbejde

Vandledningsarbejde & Kloakararbejde

Terrænarbejde & Belægningsarbejde

VVS & Smedearbejde

Betonarbejde

Postboks 420, 3920 Qaqortoq
Tlf.: 64 20 44 - Fax 64 20 25
Mobil: 49 38 69
E-mail: qef@qef.gl

Nye afgifter udløser højere priser på andre varer

Den pludselige og meget hurtige forhøjelse af afgifterne på slik, alkohol, cigaretter, indkøbsposer og reklame-tryksager vil udløse prisstigninger på andre varer. Det fastslår en af Grønlands største detailkæder Brugseni.

De grønlandske borgere må imødesee, at det bliver dyrere at købe almindelige fødevarer fremover. Det skyldes, at den hastegennemførte lov om at forhøje afgifterne på visse varer vil udløse et omfattende tab for Brugseni, hvis detailkæden ikke reagerede med prisstigninger på andre varer. - Der er tale om simpelt købmandsskab, forklarer marketingchefen Benny Reffeldt Otte, Brugseni, til Sermitsiaq.AG

Tilbudssaviser allerede lavet

Brugseni har allerede produceret sine tilbudssaviser for resten af året. Og tilbuddene i disse aviser står ved magt, selv om der siden er kommet en afgiftsstigning. Dette tab bliver Brugseni nødsaget til at hente ind ved at skruer prisen op på andre varer.

- Samtidig er vores aftaler for 2020 forhandlet på plads, blandt andet på tryksager og plastikposer, hvilket betyder, at vi ikke har mulighed for at ændre omfattende på dette,

oplyser Benny Reffeldt Otte.

64 tons reklametryksager

Brugseni får produceret knap 64 tons reklametryksager om året. Den nye afgift på reklametryksager vil dermed koste Brugseni knap 320.000 kroner ekstra om året. Penge der skal hentes ind via prisstigninger.

Han oplyser, at en indkøbspose fremover vil koste 6 kroner stykket.

- Vi undrer os over at man indfører afgiftsændringer med så kort varsel med den forklaring at der ønskes en grønnere omstilling i Grønland. Vi har ved en lang række tiltag vist vores brændende ønske om at medvirke til dette, og vi har leveret adskillige konkrete løsninger på netop dette område gennem årene. Men når den slags beslutninger bliver taget på så kort tid og på så hurtigt et grundlag, har vi ikke en chance for at rette vores fremtidige aftaler og produktion ind. Aftalerne for resten af året og 2020 er lukket og forhandlet på plads på det tidligere afgiftsgrundlag, siger marketingchefen, der samtidig er kommunikationsansvarlig for Brugseni.

Asiliisoq/ Foto af: David Tra

Alakkaagit!
Kom gerne forbi!

Suliffeqarfimmi pulaarneqarsinnaavugut
Qaammatit tamaasa, sisamanngorneq siulleq
Nal. 16.30-imiit
Torvevej 34, Inbox Café eqqaani

Åbent Hus
Hver 1. torsdag om måneden
Kl 16.30
Torvevej 34, ved siden af Inbox Café

INNOVATION
SOUTH GREENLAND

Kommunit oqariartuuteqarne- rat imaqaanngilaq

Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni suleqatigiinnermut Naalakkersuisoq Vittus Qujaukitsoq

”Politikkimi assigiinngitsunik nalaataqartarnej sungiutipallannarpoq”, kommunit 2020-imut Naalakkersuisunut ataatsimoortumik tapiissutinut isumaqatigiissuteqarusunnginnertik pillugu nalunaaruteqarnerannut atatillugu, oqarpoq Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni suleqatigiinnermut Naalakkersuisoq Vittus Qujaukitsoq. Vittus Qujaukitsoq ilannguppaa: ”Imaqarnerusuuppat immaqa kommunit isumaat paasisinnaasimassagualarpara. Kisiannili taamaanngilaq.”

Isumaqatigiissummi kommuninut allaffissornikkut isumaqatiginninniutigineqartumi – ukiut tamaasa nalinginnaaluinnartumik uteqqittartumillu suleriaasiusumi - 1.499.522.000 koruuninik kommuninut nunap karsiata ataatsimoortumik tapiissutaasa ataatsimut katillugu annertususeqarnissaat aalajangerneqarpoq.

Aningaasartai – pisarnej malillugu – ukioq kingulleq ataatsimoortumik tapiissutit aallaavigalugit, maleruagassanik allanngortitsinerit arlallit iluarsiissutigalugit, aammalu aki-

gititat aningaasarsiallu ineriartornerat pisoq eqqarsaatigalugu, naatsorsorneqarput. Taamatuttaaq sipaarutissanut suliniutissat marluk ilanngunneqarput. Pissutsit marluk taakkua kommunit maannakkut qisuariarfigaat.

Tamanna assut eqqumiippoq, suliniutit marluk taakkua 2020-mut aningaasanut inatsississamut siunnersuutip ulloq 9. august 2019 tamanut saqqummiunneqariitsiarnerani kommuninut nalunaarutigineqarmata. Tamatuma kingorna oqalinnerni pisimasuni kommunit sukkulluunniit suliniutini marlunni taakkunani taamatut piumasaqaateqarsimanngillat.

Suliniut siulleq aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutini assigiinngitsuni akigititanut aningaasarsianullu iluarsiinerup annertussusissaata aalajangersarneqarnera pineqarpoq.

Nalinginnaasumik taanna naatsorsorneqartut affaanut iluarsiineq pissusiviusunut annertussusilerneqartarpoq. Ukioq manna iluarsiineq naatsorsorneqartut 1/6-ianut annertussusilerneqarpoq. Tamatumunnga ilaatigut pissutaavoq pisortat missingersuutaanni oqimaaqatigiissitsinissamik qulakkee-

OLIECOMPAGNIET ApS

Telefon 64 21 80 • Fax 64 26 72

Åbningstider

Mandag - Fredag	08.00 - 16.00
Lørdag	09.00 - 13.00
Søndag	LUKKET

Derefter betjening via automat

Udbringning sker i alle hverdage mellem 08.00 - 17.00
Bestilling til udbringning samme dag skal ske inden kl. 14.00

PALBY-mi niivertoq

Kommune
Qeqertalik

KOMMUNE KUJALLEQ

KOMMUNEQARFIK SERMERSOOQ

Avaniiaata
Kommunia

QAASUITSUP
KOMMUNIA

rinninnissaq aammalu aalajangiussisimanissaq.

Taamaattumik pisortat suliassa qarfiini tamaginni sunniuteq arluarnerulersitsinermi iluanaarutissanik piviusunnngortitsinissaq pisariaqarpoq. Taamaattoq iluarsinerup annertussusissaanut aalajangiunneqartumut ilaatinneqanngitsut marluupput, siullermik peqqinnissaqarfik aappaattullu kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit. Iluarsinerup annertussusiliussat tamaginnut naatsorsorneqartut 1/3-ianut aalajangersarneqarput.

”Oqartoqarsinnaavoq kommunit akikinaaraat. Taakkua peqqinnissaqarfik kommunini suliassa qarfinnisuulli qaffa-sissuseqartumik iluarsivigineqartoq eqqaassanngikkaanni, Namminersorlutik Oqartussani suliassa qarfiit sinnerinit affaannarmik kilisissuapput” Vittus Qujaukitsoq oqarpoq.

Aappaanut tunngasoq tassaavoq ataatsimoortumik tapiissutini 11,2 mio. korduuninik sipaaruteqarnissaq, 2020-mut aningaasanut inatsississamut siunnersuutip tamanut saqqummiunneqarnissaa sioqqullugu Naalakkersuisut pingaarnersiunerminnut ilanngunniarlugu aalajangiussimasaat.

Assersuutissatut oqaatigineqarsinnaavoq, aningaasanut inatsississatut siunnersuutip pingajussaanneqarneqarnanut atattillugu 12 mio. korduuninik allaffissornermi sipaarutissat ilanngunneqarnissaat naatsorsuutigineqarmat, taakkunannga kommunit 0 korduuni nammattussaallugu.

Kommunip aningaasaqarneqarnut tamarmi sumut sanilliullugu 11,2 mio. korduuninik sipaaruteqarnissaq suua? Taakkua ataatsimoortumik tapiissutit 0,7 %-raat, tassami kommunit allanik isertitarpassuaqarput, kommunini isertitanut tamarmi sumut, ukiuni kingullerni aningaasat nalingisa nikerarne-risa pitsaasuunerat pissutigalugu annertuumik qaffakkiartor-simasunut, sanilliullugu suli annikinnerupput.

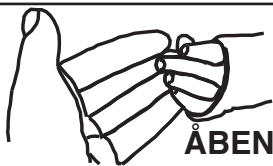
”Sakkortuumik oqaatigissagaanni, nammaqatigiinnermut annikinnerusumik tapersiineruvoq” oqarpoq Vittus Qujau-kitsoq nangillunilu: ”Aningaasanut inatsimmi oqimaqatigiissitsilluni akisussaassusilimmik aningaasaqarnermut politikkeqarnerup attatiinneqarnissa pisariaqarpoq. Tamanna oqallisissaanngilaq.”

Taamaattumik kommunit pisortani sipaarutissat ilaannik naleqqutinngitsumik annertussusilinnik nammagassinneqar-tut, Naalakkersuisut sakkortunerpaamik akertilertariaqarpa-at. Ilumoortortaqaanngilluinnarpormi.

2020-mut ataatsimoortumik tapiissutitut isumaqatigiissutit kommuninit atsiorumanginneqarnera suli eqqumiinneru-voq, isumaqatigiissut immikkoortunik arlalinnik illuatunge-riit suliareqqinneqartussatut isumaqatigiissutigisaannik imaqarmat. Taakkua ilaatigut tassaapput suliassa qarfiit annertuut arlallit kommuninut tunniunneqarnissaannik pia-reersaanissaq, allaffissornikkutt pisariillisaanerit aalajanger-simasut ingerlanneqarnissaat, minnerunngitsumillu Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akornanni mis-singersuutitut suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutit iluar-saanneqarnissaa.

”Kommunit Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akornanni suleqatigiinnerup ineriartortinneqarnissaanut ata-atsimoorluni nalerassat nassuerutigerusuppasinngikkaat ajuusaarnarpoq. Kisiannili kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit inatsimmi aalajangersagaanerit tamatuminniga allannngortinneqanngilaq – aammalu Inatsisartut nunatsinni inatsisiliortuupput, kommunit inatsisiliortuunatik.”

Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni suleqatigiin-nermut Naalakkersuisoq Vittus Qujaukitsoq naggasiivoq.

ANGAJOQQAANUT CAFEERTITSINEQ
Ataasinngornerit tamaasa nal. 10-12 atuagaateqarfimmi

ABENT HUS/FORÆLDRE CAFE hver mandag på biblioteket fra kl. 10-12

Meeqqerisut / Sundhedsplejen

Ny lov vil ramme rygerne på flere fronter

Kampen for at borgerne kvitter tobakken bliver nu intensiveret med et nyt lovforslag, der indfører røgfrie miljøer og forbud mod snus, tyggetobak, skråtobak og E-cigaretter og E-væsker.

Sundhedsdepartementet har netop sendt et nyt lovforslag i høring, der tager kampen op mod den sundhedsskadelige rygning. Planen er at gennemføre loven med virkning fra 1. juli næste år.

I sidste uge blev afgiften på tobak sat op og for fremme folkesundheden. En lang række nye initiativer skal yderligere være med til at forebygge, at unge ikke bliver afhængige af de sundhedsskadelige cigaretter.

10 styks pakker forbydes

Eksempelvis indgår det i lovforslaget, at 10 styks cigaret-

pakker forbydes. Mindsteantallet skal fremover være 20 styks pakker, som er langt dyrere for de unge, der følger sig fristet. Desuden må unge under 18 år ikke købe tobaksvarer.

Køb af tobak skal være personlig, så aldersgrænsen kan håndhæves. Dermed er det forbudt at anvende cigaretautomater. Unge, der står i en butik, skal være fyldt mindst 18 år for at sælge cigaretter.

Røgfrie miljøer

Loven kræver røgfrie miljøer følgende steder, så ikke-rygere undgår at blive passive rygere:

- 1) Offentlige arbejdspladser.
- 2) Offentligt ejede aktie- og anpartsselskaber.
- 3) Private virksomheder, der beskæftiger 10 ansatte eller derover.
- 4) Uddannelsesinstitutioner, børneinstitutioner, herunder dagplejere samt døgninstitutioner, plejehjem, kollegier for studerende og institutioner, der kan sidestilles hermed.
- 5) Indendørs lokaliteter, hvortil offentligheden har adgang.
- 6) Private foreninger og klubber.
- 7) Taxaer og kollektive transportmidler.
- 8) Restauranter, cafeer og andre offentligt tilgængelige serveringssteder.
- 9) Offentligt ejede lokaler.
- 10) Lejligheder, værelser og lignende som udlejes til overnatning i erhvervsmæssigt øjemed.

Loven imødekommer dog rygerne på den måde, at der kan etableres udendørs rygefaciliteter.

Krav til rygefaciliteter

- Udendørs rygefaciliteter skal etableres som fritstående, uisolerede og åbne enheder, der er fysisk adskilt fra anden lokalitet, og som yder en umiddelbar beskyttelse mod vind og nedbør. Der skal i en udendørs rygefacilitet være opstillet lukkede beholdere til cigaretskod. Udendørs rygefaciliteter må alene indrettes til rygning og anvendes som sådan, står der i lovforslaget.

For værtshuse, natklubber og natrestauranter kan man etablere udendørs rygefaciliteter som en tilbygning til den eksisterende bygning, fremgår det.

Lovforslaget blev sendt i høring den 19. november, og Sundhedsdepartementet skal have høringssvar senest juleaften.

Kujataani Peqqinnissaqarfiup Napparsimavia Sundhedsregion Kujataa

Ambulance-t: 64 22 11

Oqarasuaatikkuut nuutsitsisarfik: 64 22 11

Inniminniisarfiup normua: 80 11 22

Akeqanngitsumik oqarasuaatikkuut piffissami
inniminniineq: **nal. 8.00 - 09.30** akornanni.
Pingasunngornermi matoqqasarpoq
pilaaviisarnera pillugu.

Pulaarfiit:

Nal. 14.00 - 17.00 aamma 18.00 - 20.00

Ambulance: 64 22 11

Telefonomstilling: 64 22 11

Telefonnr. til tidsbestilling: 80 11 22

Gratis tidsbestilling: **8.00 - 09.30**
Onsdag lukket p.g.a operationer.

Besøgstider:

Kl. 14.00 - 17.00 & 18.00 - 20.00

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta / Med venlig hilsen
Napparsimavik Qaortoq / Sygehuset Qaortoq

Kommunernes udmelding mangler substans

Kommune
Qeqertalik

KOMMUNE KUJALLEQ

Avani
Kommunia

KOMMUNEQARFIK SERMERSOOQ

QAASUITSUP
KOMMUNIA

"I politik bliver man hurtigt vant til lidt af hvert", siger Naalakkersuisoq for Finanser og Nordisk Samarbejde Vittus Qujaukitsoq i forbindelse med meddelelsen om, at kommunerne ikke ønsker at indgå nogen bloktilskudsaf tale for 2020 med Naalakkersuisut. Vittus Qujaukitsoq tilføjer: "Jeg kunne måske forstå kommunernes synspunkt, hvis det havde nogen substans. Det er imidlertid ikke tilfældet."

I den aftale, som er forhandlet med kommunerne på administrativt niveau – en praksis som er helt almindelig og gentages år efter år, er der fastlagt et samlet niveau på landskassens bloktilskud til kommunerne på 1.499.522.000 kr.

Beløbet er – som sædvanligt – beregnet ud fra sidste års bloktilskud reguleret for en række regelændringer og med hensyntagen til den stedsfundne pris- og lønudvikling. Ligeledes er der lagt to besparelsetiltag ind. Det er de to forhold, som kommunerne nu reagerer på.

Det er temmelig underligt alt den stund, at de to tiltag blev meldt ud til kommunerne umiddelbart før offentliggørelse af finanslovsforslaget for 2020 den 9. august 2019. I de drøftelser der siden har fundet sted, har kommunerne på intet tidspunkt gjort de to tiltag ultimative.

Det første tiltag handler om fastsættelsen af pris- og lønreguleringssatsen for de forskellige finanslovsbevillinger. Typisk fastsættes den faktisk reguleringssats til 1/3 af den beregnede. I år er reguleringssatsen fastsat til 1/6 af den beregnede. Det skyldes dels behovet for at sikre og fastholde balance i de offentlige budgetter. Det er derfor nødvendigt at realisere effektivitetsgevinster i hele den offentlige sektor. Der er dog to undtagelser for den nedsatte reguleringssats, og det er for det første sundhedsvæsenet og for det andet bloktilskuddet til kommunerne. Begge reguleringssatser er fastsat til 1/3 af den beregnede.

"Man kan sige, at kommunerne faktisk slipper billigt. De holder kun halv så meget for som selvstyrets øvrige områder bortset fra sundhedsområdet, hvor reguleringen er lige så høj som på det kommunale område" udtaler Vittus

Qujaukitsoq.

Det andet forhold er en besparelse på 11,2 mio. kr. på bloktilskuddet, som Naalakkersuisut har valgt at indarbejde i sine prioriteringer forud for offentliggørelsen af finanslovsforslaget for 2020. Til sammenligning kan det oplyses, at der i forbindelse med 3. behandling af finanslovsforslaget forventes indarbejdet administrative besparelser på 12 mio. kr., hvoraf kommunerne skal bære nul kroner.

Hvad er en besparelse på 11,2 mio. kr. i forhold til den samlede kommunale økonomi? Det er 0,7 % af bloktilskuddet og, da kommunerne jo har mange andre indtægter, endnu mindre i forhold til de samlede kommunale indtægter, der jo i de seneste år har været stærkt stigende på grund af de gode konjunkturer. "Skulle man sige det skarpt, er det forholdsvis et symbolsk solidaritetsbidrag", siger Vittus Qujaukitsoq og tilføjer: "Det er nødvendigt at fastholde en ansvarlig økonomisk politik med balance på finansloven. Det er ikke til diskussion."

Naalakkersuisut må derfor på det bestemteste afvise, at kommunerne bærer en uforholdsmæssigt stor del af de nødvendige offentlige besparelser. Det er ganske enkelt ikke rigtigt.

Den kommunale afvisning af at underskrive bloktilskudsaf talen for 2020 virker så meget underligere, som aftalen indeholder en række punkter, som parterne er enige om at arbejde videre med. Det handler bl.a. om forberedelse af overdragelse af flere store sagsområder til kommunerne, gennemførelse af konkrete administrative forenklinger og ikke mindst en revision af budgetsamarbejdsaftalen mellem selvstyret og kommunerne.

"Det er beklageligt, at kommunerne åbenbart ikke vil vedstå de fælles pejlemærker for udviklingen af samarbejdet mellem selvstyret og kommunerne. Det ændrer imidlertid ikke på det forhold, at bloktilskuddet til kommunerne fastsættes ved lov – og det er Inatsisartut og ikke kommunerne, der har den lovgivende magt her i landet." slutter Naalakkersuisoq for Finanser og Nordisk Samarbejde Vittus Qujaukitsoq.

Sikaritsit, imigassaq, sukcut, sukkulaatit mamakujuttullu akitsorput

Aningaasanut inatsisissap saqqummiunneqareerneranik akunnialuit qaangiuttut akitsuutit nutaat Inatsisartut pilertortumik suliaralugit akuersissutigaa.
Aningaasanummi inatsisip amigartoorutai matussuser-neqassapput.

Inatsisartut akitsuutinik nutaanik pilertortumik suliaqareerlutik amerlanerussuteqartut akuersissutigaa. Nutaanik akitsuusersuinerup aningaasanut inatsit oqimaaqatigiissassavaa. Sikaritsit poortat 20-nik imallit unnuap qeqqaniit koruuninik sisamanik 40 oorinillu akisunerulerput. Sukcut kiilumut 4 koruunit 31 oorinillu akisunerulerlut, sukkulaat mamakujuttullu kiilumut koruuninik tallimanik akitsorlutik.

Imigassamut akitsuut imigassap kimitussusaa aallaavigalugu akitsuusersorneqarpoq, tassa procentip qaffakkiartorerani akisuninngoriartortussanngorlugu. Soorlu assersuutigalugu immiaaraq 33 centiliiteri 66 oorinik akisunerulerluni.

Puussiaaqqat plastikkil aamma akitsuusersorneqarput. Puussiaaraq fem liiteri koruuninik marlunnik akitsuuserneqartoq puussiaaqqat anginerusut tre koruuninik akitsuuserneqarlutik.

Akitsuutit nutaat akuersissutigineqartut pissakinnerusunut eqquinerlussasut Inuit Ataqtigiiit Partii Naleqqallu aningaa-

saqarnermut akileraartarnermullu ataatsimiititaliami ilaasortaataitai isumaqarput.

Illuatungiliuttut: Pissakinnerit eqqugaalerput
Akitsuusersuinnik 182 millionit koruunit missiliorlugit inuiaqtigiiinnit ukiuni tulluittuni sisamani aaniarneqartut partiit taakku marluk isumaqarput.

“Innuttaasut inuuniarnerannut aningaasaparuorujussuit taakkua isertitakittunut aammalu akunnattunik isertitalinnut sakkortuumik sunniuteqartussaapput”, Aqqaluaq Egede oqaluttarfimmit oqarpoq.

Nioqutissat akitsuutitigut akitsorniarneqartut suliffeqarfinnut akileraarutip apparniarneqarnera illuatungiliuttunit eqqarsarnartoqarpoq.

“Inuiaqtigiiit kaasarfiinit aningaasanik aalleqqikkusunngilagut. Akit qaffasereertigisut”, Partii Naleqqamit Inatsisartuni ilaasortaq Jens Napatok akitsuutit oqallisigineqarnerini oqarpoq.

Martinussen: Ataqtigiiingillat
Atassut Suleqatigiisitsisullu akitsuusersuiniarneq aamma naammaginarinngilaat.

“Sulinermut ilannga atuuilersinneqarnissaa kissaatigineqarpoq aappaatigullu akitsuutit aqqutigalugit aningaasanik utertitsiniartoqarluni. Ataqtigiiingilaq”, Suleqatigiisitsisunit Tillie Martinussen oqarpoq.

Sulinermut ilannga atuuilersinneqarnissaa kissaatigineqarpoq aappaatigullu akitsuutit aqqutigalugit aningaasanik utertitsiniartoqarluni. Ataqtigiiingilaq”, Suleqatigiisitsisunit Tillie Martinussen oqarpoq.

Sulinermut ilannga atuuilersinneqarnissaa kissaatigineqarpoq aappaatigullu akitsuutit aqqutigalugit aningaasanik utertitsiniartoqarluni. Ataqtigiiingilaq”, Suleqatigiisitsisunit Tillie Martinussen oqarpoq.

Pasfoto - 120 kr.

B-46 (Kujataamiu)

JYSK akiani

Nal. 11.00 - 17.00

Oqarasuaat 49 44 60

MIO: Meeqqat angajoqqaamik sumiginnaanerat isertuuttarpaat

Kinguaassiuutitigut innarlerneqartarnerit, persuttarneqartarnerit sumiginnarneqartarnerillu Meeqqat pillugit isumaqatigiissutip atsiorneqarneranit ukiut 26-t qaangiutereeraluartut meeqqat amerlavallaartut suli ulluinnarsiutigisarpaat.

Ullumi ulloq tassaavoq meeqqat ulluat. Ukiummi 30-t matuma siorna FN-ip meeqqat pillugit isumaqatigiissutaa atsiorneqarpoq. Tamanna ilaatigut Katuami nalliuttorsiutigineqassaq, tassani Naalakkersuisut Siulittaasuata Kim Kiel-senip Kalaallit Nunaata isumaqatigiissummik malinninnis-samut pisussaaffii uppersaqqissavai.

Meeqqalli amerlavallaat nalliuttorsiutissaqaanngillat, Meeqqat illersuisuat Aviâja Egede Lynge erseqqissaavoq. Kommunit, nakkutilliisunit nalunaarusiat politiillu kisitsi-saataasa tamanut saqqummiunneqarsimasut ersqqilluinnar-tumik takutippat, Kalaallit Nunaata meeqqat pillugit isuma-qatigiissummik atsiugaqarneranit ukiut 26-t qaangiutereer-sut, Kalaallit Nunaat meeqqat pisinnaatitaaffiinik pisariaq-arluinnartumik suli qulakkeerinnissimanngitsuq.

Amerlavallaat eqqugaasartut

Kisitsisit pisortatigoortumik saqqummiunneqarsimasut nuanniitsorta qarput, meeqqat illersuisuata iloarfinni nunaqarfinnilu 40-ni angalasarnersimini tamanna misigisar-simavaa.

- Ammasumik tatiginnittumillu naapinneqartarsimavugut inuppassuillu misigisimasaminnik oqaluttuartut oqaloqatigi-sarsimavavut. Meeqqalli saaffiginnissutaat arlallit isertuus-saqarnermik kingunerlutsitsinissamillu annilaanngateqar-nermit sunnerneqarsimasarput. Meeqqat naapittakkavut inuupput tatiginninnerpaat, Aviâja Egede Lynge tusagas-siorfinnut nalunaaruteqarnermini oqarpoq.

Maannatut ukiut qassit suli ingerlatsissaagut ikiorsiissutis-sat taakku meeqqanut anngunneqarsiillugit?

- Sumiiffinni tamani atugarliortoqarpoq. Meeqqat assi-giinnigitsutigut sumiginnagaasarput. Meeqqat innarlerneqar-simasut, timikkut tarnikkullu persuttarneqarsimasut aamma meeqqat tungaviusumik pisariaqartitaminnik pisinnaatita-affiminnillu ikiorsiiffigineqarsimanngitsut. Meerarpassuit arlaannik kingunerlutsitsinissamik annilaanngateqarlutik saqqummiusserusunneq ajorput. Imminnut kingunerluutis-sat piinnarnagit aammali angajoqqaajusunut kingunerluutis-sat pillugit.

- Meeqqat angajoqqaaminnik illersuisarput. Maannatut ukiut qassit suli ingerlatsissaagut ikiorsiissutissat taakku meeqqanut anngunneqarsiillugit?

- Ukiuni sisamani ilisimasimavara, FN-ip meeqqat pillugit isumaqatigiissutaa immikkoortunik arlalipassuarnik Kalaallit Nunaata malinnginnera. Pissutsit erseqqissut allaa-serisarsimavakka, aamma meeqqat allatut ikiorserneqarnis-samik pisariaqartitsisut allaaserisarsimavakka. Meeqqat pisariaqartippaat, uagut inersimasut imaaliinnaq takuneqar-sinnaanngitsunik paasinnillutalu ikiuinissarput, meeqqat illersuisuanit Aviâja Egede Lyngemit oqariartuut taamatut nipeqarpoq.

 allu design

**Sydgrønlands
designbureau**

info@allu.gl
www.allu.gl

Inatsit nutaaq pujortartatunut assigiinngitsutigut eqquissaaq

Innuttaasut pujortarunnaartinniarlugit sorsuuteqarneq inatsisissatut siunnersuut nutaaq aqquutigalugu annertusitinneqarpoq, tassani pujortarfiunngitsussanik atuutit-sisoqalissaaq aamma sunoorsit, sukuluut aamma E-cigarettit E-væskellu inerteqqutaalissapput

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup inatsisissatut siunnersuut pujortartarnermut peqqinnanngitsumut akiuisussaq tusarniaassutigalugu nassiuteqqammerpaa. Pilersaarutaavoq inatsisip aappaagu juulip aallaqqaataani atuutsinneqalernissaa.

Innuttaasut peqqinnerulernissaat anguniarlugu tupanut akit-suut ataasinngormat qaffanneqarpoq. Suliniuterpasuit allat nutaat aamma inuusuttut cigarettinik peqqinnanngitsunik pingitsuuisinnaajunnaarsinnaanerit pinaveersaarteqataassavaat.

Poortat qulinik imallit inerteqqutaalissasut

Inatsisissatut siunnersuummi assersuutigalugu cigarettit qulinik imallit inerteqqutaalissapput. Siunissami cigarettit pisiarineqarsinnaasut ikinnerpaamik 20-nik imaqartassaput, taakku inuusuttunut pujortarusuttunut akisunipilus-suupput. Aamma inuusuttut q8-it inorlugit ukiullit tupaseq-qusaassanngillat.

Inuit ataasiakkaat tupasiniaarunik uppernarsaammik takutitsisassapput, ukiutigut killissarititaq malinneqarsinnaani-assammat. Taamaalilluni cigaretaumatit atorneqarnissaat inerteqqutaalissaaq. Inuusuttut pisiniarfinni sulisut ciagretinik pisititsissagunik 18-inik ukioqalereersimassapput.

Pujortarfiqqusaanngitsut

Pujortarneq ajortut pujorsiunnginnissaat anguniarlugu makku pujortarfiussannginnerannik inatsisitigut piumasaqaataavoq:

- 1) Pisortat suliffiutaat.
- 2) Aktiaateqarluni piginneqataassuteqarlunilu

ingerlatseqatigiiffiit pisortanit pigineqartut.

- 3) Namminersortut suliffiutaat qulinik taakkuluunniit sinnerlugit sulisullit.
- 4) Iliniarfiit, meeqqeriviit, matumani meeqqanik angerlarsimaffinni ulluunerani paarsisartut aamma ulloq unnuarlut paaqqinnittarfiit ilanngullugit, utoqqaat illui, ilinniartut ineqarfii sullissiviillu taakkununga assersuunneqarsinnaasut.
- 5) Init kikkunnilluunniit isersimaffiusinnaasut.
- 6) Namminersortut peqatigiiffii klubbillu.
- 7) Taxat ataatsimoortumillu angallassissutit.
- 8) Sutorniartarfiit, cafeet allallu kikkunnut tamanut sassaallerfiusartut.
- 9) Init pisortanit pigineqartut.
- 10) Inissiat, ineqqat assigisaallu sulinnermut atatillugu unnuiffissatut attartortinneqartut.

Inatsimmili pujortartartut silami pujortartarfimmik pilersit-sisoqarsinnaatillugu naapinniarneqarput.

Pujortartarfeqarnissamut piumasaqaatit

- Silami pujortartarfiit ininit allanit avissaartillugit immikkuullarissumik silami pilersinneqassapput, oqorsagaanatik silammut ammaannartumik silaannarissarfilerlugit, anorimut sialummullu oqqiffissatut. Silami pujortartarfinni cigaritsikoorfinnik matoqqasunik ikkussuisoqassaaq. Silami pujortartarfiit pujortarnermuinnaq atugassatut pilersinneqassapput, taamaattutullu atorneqassallutik, inatsisissatut siunnersuummi taamatut allassimasoqarpoq.

Imerniartarfiit, natklubbit sutorniartarfiillu unnuakkut ammasartut illumut pioreersumut ilassutitut atasumik silami pujortartarfiliorsinnaapput, siunnersuummi allassimavoq.

Inatsisissatut siunnersuut novembarip 19-iani tusarniaassutigalugu nassiunneqarpoq, Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermut akissutit kingusinnerpaamik juulliaqqami tigoreersimassavai.

Vellykket høst: Dobbelt så mange kartofler i år

Kartoffelavlerne i Sydgrønland er godt tilfredse med årets høst, der blev dobbelt så stor som sidste år.

Kartoffelavlernes salg af kartofler til Neqi A/S er fordoblet i forhold til sidste år og er oppe på over 100 tons.

Ferdinand Egede er kartoffelavler i Eqaqut Iluat og er én af dem, der har leveret flere kartofler end sidste år.

- Jeg er tilfreds med høsten, siger han.

Avlerne i Eqaqut Iluat har i år fordoblet deres resultat i forhold til sidste år, og høsten i bygden er 64 tons højere end sidste år.

God vanding var nøglen til succes

Ferdinand Egede mener, at en vedvarende vanding af markerne er grunden til succes:

- Vi har virkelig haft gavn af den gode vanding.

Vandingsanlægget var i brug og blev flyttet rundt hele tiden. På denne måde har vi opnået et tilfredsstillende udbytte, siger han.

Det gode udbytte står i kontrast til sidste års høst.

Sidste år var forholdene helt anderledes

- Mange af kartoflerne blev ikke til noget sidste år. På grund af for meget regn blev de oversvømmet, siger Ferdinand Egede.

Derfor plantede Ferdinand Egede kartoflerne et mere tørt sted i år. Og han mener også, at sommerens vejr har gjort kartoflerne helt anderledes:

- De kartofler vi plantede i år, var anderledes end dem fra de foregående år. Toppene var meget store, måske på grund af varmen, siger han og fortsætter:

- Toppene var i flere tilfælde højere end et menneske, når de blev bredt ud.

JUULLIMI TAMASSI PILLUARITSI GLÆDELIG JUL TIL ALLE

TILBUDDENE GÆLDER FRA ONSDAG D. 27. NOVEMBER TIL MANDAG D. 23. DECEMBER 2019

FÅS I FLERE HØJDER.
SLIMMODEL ELLER HVID

STÆRK PRIS

649.-

WASHINGTON KUNSTRÆ

Smukt og praktisk træ som kan bruges år efter år. H: 150 og Ø113 cm.
(Best. nr. 9686497)

JULESTAGE

Model Viking. Flot nordisk stage i hvid træ med metalfod.
(Best. nr. 9744057)

279.-

249.-

JULESTJERNE PÅ FOD

Model Antique. Superflot stjerne på fod, som med sin røde stjerne giver et varmt og hyggeligt lys.
(Best. nr. 9744058)

Neqeroorutit allat
quppersagaliatsinni
takukkit imaluunniit
alakkaruk nittartagarput
www.STARK.gl

Se flere tilbud i vores avis
eller besøg hjemmeside på
www.STARK.gl.

BESØG OS PÅ FACEBOOK
STARKKALAALLITNUNAAT

STARK Qaqortoq

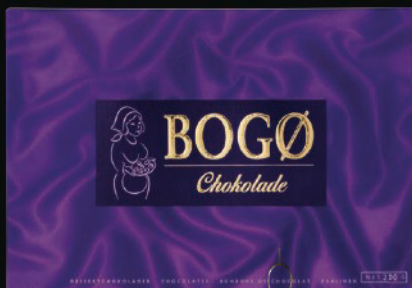
Box 339 • 3920 Qaqortoq • Tlf. 38 37 30

Medlem af CSR Greenland

Tilbudene gælder fra onsdag d. 27. november til mandag d. 23. december 2019.
Der tages forbehold for pris- og ajourførelse, tryk- og ajourførelse, tryk- og ajourførelse, tryk- og ajourførelse. Så længe lager haves.

BONUSI-NEQEROORUT QAAMMAT DECEMBER TAMAAT ATUUPPOQ
Disse bonusi-tilbud gælder HELE december måned

BOGØ
CHOKOLADE,
200 g

49.-
Sipaakkit Spar **45⁹⁵**

BEAUVAIS RØDBEDER
IMLT. / EL. RØDKÅL,
850 - 860 g

19.-
Sipaakkit Spar **13⁹⁵**

59.-
Sipaakkit Spar **10.-**

CERES JULEHVIDTØL
Puui ilanngunnagit / Uden pant

85.-
Sipaakkit Spar **54⁹⁵**

RIDSET
RIBBENSTEG,
1,5 - 1,8 kg

MÅNEDENS
**BONUSI
HUG**

Disse tilbud gælder
HELE DECEMBER
måned

QAAMMAMMI
**BONUSI
PITSAK**

Uku negeroorutit
december tamaat
atuutissapput

ULTRA MAX
BATTERIER,

35.-
Sipaakkit Spar **34⁹⁰**

30.-
Sipaakkit Spar **9⁹⁵**

TAFFEL CHIPS
IMLT. / EL.
SNACKS, 110 - 175 g

15.-
Sipaakkit Spar **17⁹⁵**